

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v juliju 2017

Zadeva: **POROČILO O ORGANIZACIJI IN IZVEDBI AKCIJE UREJANJA IN ČIŠČENJA OKOLJA 2017 V OBČINI ČRNOMELJ**

22. marec je razglašen kot svetovni dan voda, 22. april pa kot svetovni dan Zemlje. V tem času Občina Črnomelj vsako leto, skupaj s krajevnimi skupnostmi, številnimi društvi, ki delujejo v naši občini, šolami in vrtci ter drugimi organizacijami in združenji, organizira akcijo »Spomladansko čiščenje in urejanje okolja v občini Črnomelj«.

V letu 2017 smo izvedbo akcije načrtovali na drugo soboto v mesecu aprilu. Težav z vremenom, tudi letos ni bilo, tako da je bila udeležba na akciji zopet velika.

Namen akcije je, tako kot vsako leto, da v pomladnem času očistimo prebujajočo se naravo, uredimo svoje bivalno in delavno okolje, uredimo in očistimo krajevna središča, igrišča, zelenice, spominska obeležja, planinske, učne in sprehajalne poti, vodotoke, ter saniramo divja odlagališča, ki jih je sicer vse manj, a žal se še vedno pojavljajo po občini Črnomelj. Pri tem pa smo s pozitivnim ravnanjem hoteli poudariti tudi vzgojno plat akcije. Zato smo še posebej veseli, da so v akciji sodelovali tudi vrtci in šole saj naj bi si pozitiven odnos do urejenega okolja, čiste narave in pravilnega ravnanja z odpadki pridobili že v otroških letih.

O datumu in poteku akcije smo občane obvestili z dopisi krajevnim skupnostim, društvom, šolam, vrtcem in drugim organizacijam in z obvestilom v marčevski številki Belokranjca ter s plakati in obvestili na spletni strani ter Facebook strani Občine Črnomelj.

Poleg splošne čistilne akcije v občini Črnomelj, pa je v soboto, 17.6.2017, Občina Črnomelj organizirala tudi čistilno akcijo reke Dobljčice, na odseku od novega mosta pri družbi Akrapovič, d.d. (črnomaljska obvoznica) do črnomaljskega gradu.

Občina Črnomelj je v sklopu spomladanske čistilne akcije v občini Črnomelj v letu 2017 pregledala brežine reke Dobljčice v mestu Črnomelj, na omenjenem odseku. Ugotovljeno je bilo zelo slabo stanje struge in bregov reke Dobljčice. Številna porušena drevesa čez strugo reke so zadrževala material, ki ga prinaša voda. Žal to ni bil samo naravni material ampak tudi veliko smeti in ostale nesnage, ki je ob vročem vremenu začela zaudarjati, kar je že bilo občutiti v teh dneh. Struga je bila na mestih delno, na mestih pa popolnoma zaprta in nemogoča za plovbo. Zato se je Občina Črnomelj iz ekološkega vidika in iz naslova varnosti, zaščite in reševanja odločila urgentno rešiti najnujnejše lokacije na omenjenem odseku reke Dobljčice. Pridobili smo vsa potrebna soglasja za poseg v naravo in izvedli akcijo čiščenja podrtih dreves.

Znova so se v akciji izkazali prostovoljci PGD Črnomelj ter Ribiške družine Črnomelj ob pomoči izkušenega gozdarja. Delo je pokazalo še večje razsežnosti potrebne akcije čiščenja, saj je voda skrivala mnogo več podrtih debel kot se je prvotno ocenilo. Tako so fantje od ranega jutra do poznega popoldneva vlekli in vlekli iz vode veje in orjaška drevesa. S svojim požrtvovalnim delom so naredili izjemno akcijo.

UDELEŽENCI OBEH AKCIJ:

Belokranjski jamarski klub Črnomelj, Čebelarska zveza Bele krajine, Čebelarsko društvo Črnomelj, Društvo kmečkih žena Dragatuš, Društvo Polh Bela krajina Črnomelj, Društvo prijateljev mladine Črnomelj, Hiša Sadeži družbe, Klub upokojencev rudnika Kanižarica, Kulturno umetniško društvo PRELOŠKI MUZIKANTI, Lovska družina Adlešiči, Lovska družina Črnomelj, Lovska družina Sinji Vrh, Lovska družina Vinica, Planinsko društvo Črnomelj, Ribiška družina Črnomelj, Romsko društvo Rom Črnomelj, Romsko kulturno umetniško društvo ROMANO GAV, Športno društvo Butoraj, Športno društvo Grič, Športno društvo HRIBOVCI, Športno rekreativno društvo Črnomelj, Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Črnomelj, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Združenje šoferjev in avtomehanikov Bela krajina, Zveza za razvoj romske skupnosti, Župnijski Karitas Črnomelj, PGD Adlešiči, PGD Bojanci, PGD Dobljčice, PGD Mavrlen, PGD Preloka, PGD Radenci, PGD Rožič Vrh, PGD Sinji Vrh, PGD Stari trg ob Kolpi, PGD Talčji Vrh, KS Talčji Vrh, OŠ Komandanta Staneta Dragatuš, OŠ Loka, OŠ Mirana Jarca, OŠ Vinica, Vrtec Otona Župančiča Črnomelj, OŠ Milke Šobar

Nataše, VDC Črnomelj in Srednja šola Črnomelj. V akciji reke Dobljčice so sodelovali: člani PGD Črnomelj, Marko Matotek, Tadej Gorenc, Jože Weiss, člana Ribiške družine Črnomelj, Boštjan Dimitrovič in Sandi Butala, gozdar Andrej Volf.

Zelo pomembno nalogo je opravilo tudi JP Komunala Črnomelj, ki je poskrbelo za nabavo vreč in rokavic, ter odvoz in deponiranje zbranih odpadkov. Za vse sodelujoče, ki so v akciji sodelovali v okviru prijavljenih društev je Občina poskrbela za malice.

Udeleženci splošne čistilne akcije so čistili javne in skupne površine svojih naselij, občestne dele javnih poti, spominska obeležja, površine ob športnih igriščih, okolico pokopališč, pohodne, učne in sprehajalne poti, brežine rek Kolpe, Lahinje in Dobljčice ter okolico naravnih vrednot, kalov in zdencev.

Člani Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov Črnomelj so počistili okolico pokopališča v Vojni vasi, članice Župnijske Karitas pa so počistile okolico cerkve sv. Petra v Črnomlju, Župnišča in Karitasa Črnomelj.

Člani Hiše sadeži družbe so počistili poti proti cerkvi sv. Sebastjana. Klub upokojencev rudnika Kanižarica je očistil okolico muzeja Rudnika Kanižarica. Člani Združenja borcev za vrednote NOB so očistili okolice spomenikov in spominskih plošč.

Društvo prijateljev mladine je v sodelovanju s Pustnim društvom Črnomelj čistilo širše območje spomenika Griček in okolico »Bele hiše«. Poročajo o katastrofalnem stanju dela Grička, ki gleda proti Vojni vasi, ker je zaradi zamaknjenosti primeren kraj za zbiranje raznih skupin in posameznikov, ki pa očitno nimajo dosti ekološke ozaveščenosti. Na tem mestu je zgažena trava, v grmovju in okoli njega pa je veliko smeti od plastenk od vina in vode, krožniki, vrečke, pizze, plastične posodice od hrane in razna embalaža, celo človeški iztrebki, da ne govorimo o živalskih iztrebkih.

Belokranjski jamarji so počistili občinsko parcelo v Novi Lipi.

Lovske družine so pregledale in čistile v svojih lovskih rajonih okolice prež, gozdne poti in okolice lovskih domov.

Nekatera gasilska, športna in kulturna društva so uredila društvene prostore, njihove okolice, športne površine ter krajevna središča. Urejali so tudi učne poti in druge naravne ali kulturne znamenitosti svojih krajev.

Zveza za razvoj romske skupnosti je letos poskrbela za obširno čiščenje romskih naselji Kanižarica in Lokve.

Skupine članov različnih društev so čistile obcestne pase državnih, lokalnih cest in poti na različnih koncih občine (Dalmatinka, cesta Tanča Gora-Stari trg, križišče Gorenjci-stara cesta za Preloko, cesta Rodine – Zagradec, ceste do Mirne Gore, Črnomelj - ob glavni cesti od pekarnice do črnomaljskega mosta, Dobljče - Bistrica, Stražnji Vrh-Mavrlen, Stražnji Vrh - Rožič Vrh, Tušev Dol – Naklo, Otovec - Lokve, Talčji Vrh - Dol. Paka, Mavrlen-cesta proti Toplemu Vrhu, Grič-proti Grdanjem skednju, itd).

Srednja šola Črnomelj, osnovne šole in vrtci so se posvetili čiščenju okolice svojih zavodov, igrišč in sprehajalnih poti v okolici. Otroci so se v akcijo vključevali tudi v krajevnih skupnostih kjer imajo svoja prebivališča. Iz dela osnovnih šol je razvidno, da šole tudi sicer med letom izvajajo aktivnosti povezane z varovanjem okolja in urejanjem narave.

Ribiška družina v sodelovanju z Združenjem šoferjev in avtomehanikov so očistili breg Dobljice in Lahinje pri sotočju ter okolico mostov v Črnomlju –»Tromostovje«, poleg tega pa je ribiška družina poskrbela tudi za čiščenje na brežini in dostopu do reke Lahinje pod centralno čistilno napravo v Vojni vasi, brežine Kolpe v Radencih in okolico ribnika Mlaka Kanižarica.

Splošna ocena sodelujočih v čistilni akciji je, da se stanje glede na preteklo leto ni izboljšalo. Lokacije črnih odlagališč tudi s kosovnimi odpadki se ponavljajo iz leta v leto. Še vedno je v naravo odvrženih preveč manjših odpadkov kot npr. pločevink, vrečk, papirčkov, steklenic, še posebej na obcestnih delih ob bolj prometnih cestah. S stanjem ne moremo biti zadovoljni.

Letošnje količine odpadkov v primerjavi z lanskim letom so se podvojile, kar pa je posledica čiščenja obeh romskih naselij, od kjer je bilo pripeljano več kot 80% vseh pripeljanih odpadkov. Na to kažejo tudi podatki, prikazani v spodnji tabeli, o količini zbranih odpadkov.

ŠTEVILO SODELUJOČIH

Število javnih zavodov (OŠ, vrtec, SŠ, VDC)	8	Število otrok	1020
Število sodelujočih krajevnih skupnosti, društev, organiziranih skupin, klubov in drugih	37		
Število odraslih udeležencev (brez šol in vrtcev)	1242		
ŠTEVILO OTROK IN ODRASLIH UDELEŽENCEV SKUPAJ	2262		

KOLIČINA ZBRANIH ODPADKOV IZ SPLOŠNE AKCIJE ČIŠČENJA

Vrsta odpadka	Količina v kg	Prezemnik odpadkov
Kosovni odpadki	25.520	Cerod
Mešani komunalni odpadki	600	Cerod
Veliki gospodinjski aparati	300	Zeos
Odpadne gume	3.240	Slopak
Les	1.000	Koto
SKUPAJ	30.660	

FINANČNA OCENA AKCIJ

Vrsta stroška	Vrednost stroška brez DDV	Financer
Strošek materiala (vreče, rokavice in drug material)	475,68 EUR	Občina Črnomelj
Strošek objave v Belokranjcu	34,39 EUR	Občina Črnomelj
Strošek prehrane in drugih storitev*	2.353,53 EUR	Občina Črnomelj
Strošek odvoza odpadkov	5.095,44 EUR	JP Komunala
Strošek deponiranja	3.967,20 EUR	JP Komunala
SKUPAJ	11.926,24 EUR	

*po izdanih naročilnicah

ZAKLJUČEK:

Problematika ravnanja z odpadki je eden od bolj perečih občinskih okoljskih problemov. Da je cilj vsakoletnih akcij urediti in očistiti okolje v katerem živimo, delamo in preživljamo prosti čas, vzpodbuditi pozitiven odnos človeka in družbe do narave in dvig ekološke zavesti smo že večkrat omenili. Tudi v letošnji akciji je sodelovalo veliko število posameznikov in organizacij, urejalo in čistilo se je po vsej občini. Lahko smo zadovoljni, saj je velik del občanov ponovno dokazal, da jim ni vseeno in so pripravljeni vstopiti v akcijo vsako leto znova in narediti nekaj dobrega za okolje. Žalostno pa je, da na drugi strani še vedno obstajajo prenekateri občani, ki vztrajno odlagajo kosovne in gospodinjske odpadke raje v naravo, kot pa v hišne kontejnerje, na urejene ekološke otoke, Zbirni center Vranoviči ali pokličejo podjetje Komunalo za odvoz kosovnih odpadkov.

V prihodnje bi želeli, da bi skrb za čisto in urejeno okolje postalo način življenja in bi društva in ostale organizacije tudi med letom organizirale podobne akcije na območjih kjer delujejo. Še vedno pa moramo nadaljevati in vztrajati pri osveščanju ljudi kako ravnati z odpadki.

Nemalo zaslug za pozitiven premik v ravnanju z odpadki gre tudi JP Komunala Črnomelj, ki je uvedla nov način ravnanja z odpadki. Preostanka komunalnih odpadkov ne odvaža več tedensko, temveč na štirinajst dni, v vmesnih tednih pa pobira odpadno komunalno embalažo po sistemu »od vrat do vrat«. Drugačen je tudi način ravnanja s kosovnimi odpadki. 1x letno se lahko naroči brezplačen odvoz kosovnega materiala iz gospodinjstev, odvoz pa opravijo praktično izpred našega stanovanjskega objekta, hkrati pa lahko vsak posameznik odpelje odpadke na deponijo na Vranovičih. Delovni čas Zbirnega centra Vranoviči: vsak delovni dan od 9.00 ure do 14.00 ure in od 15.00 ure do 17.00 ure ter ob sobotah od 8.00 do 13.00 ure. Ob nedeljah ter prazničnih dnevih sta zbirna centra zaprta. Podjetje Komunala je letos Občino opremila tudi z zbiralniki za oddajo e-odpadkov. Naše skupne želje so, da bi nov način ravnanja z odpadki doprinesel k še boljši urejenosti okolja in zmanjšanju odlaganja odpadkov v naravi. Prizadevajmo si za zmanjšanje lastnega škodljivega vpliva na okolje.

PREDLOG OBČINSKEMU SVETU OBČINE ČRNOMELJ:

Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da Poročilo o organizaciji in izvedbi akcije urejanja in čiščenja okolja 2017 v občini Črnomelj obravnava in ga kot informacijo sprejme v predlagani vsebini.

Pripravila:
Kristina Zajc, OU

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

Foto: sodelujoči v akciji

MNENJE ODBORA ZA TURIZEM IN VARSTVO OKOLJA:

Odbor za turizem in varstvo okolja je na svoji 14. redni seji, dne 26.06.2017 obravnaval gradivo »Poročilo o organizaciji in izvedbi akcije urejanja in čiščenja okolja 2017 v občini Črnomelj«. Odbor na poročilo ni imel pripomb, zato Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da poročilo obravnava in ga kot informacijo sprejme v predlagani vsebini.

Predsednica
Odbora za turizem in varstvo okolja
Anica Želježnjak, l.r